

SELETUSKIRI

Ettevõtlusministri käskkirjaga kinnitatava „Toetuse andmise tingimused innovatsiooni hankimist toetavate tegevuste arendamiseks“ juurde

I Sissejuhatus

Käskkirjaga reguleeritakse „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020“ prioriteetse suuna „Kasvuvõimeline ettevõtlus ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline teadus- ja arendustegevus“ meetme „TA&I süsteemi kohaliku sotsiaalmajandusliku mõju suurendamine ja nutikas spetsialiseerumine kasvualade arendamiseks“ tegevuse „Nõudluspoole poliitikad (riik innovaatiliste lahenduste tellijana)“ ehk innovatsiooni hankimist toetavate tegevuste eesmärkide elluviimist.

Käskkiri kehtestatakse kooskõlas perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse § 16 lõikega 1, mis sätestab rakendusametuse juhi pädevuse toetuse andmise tingimuste käskkirja kehtestamiseks.

Eelnõu koostas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu osakonna peaspetsialist Sigrīd Rajalo (e-post: sigrīd.rajalō@mkm.ee, telefon: 625 6356). Eelnõu juriidilise ekspertiisi teostasid ministeeriumi välisvahendite osakonna struktuurivahendite õiguse ekspert Gerly Lootus (e-post: gerly.lootus@mkm.ee, telefon: 625 6467) ja õigusosakonna õigusnõunik Katrin Andre (e-post: katrin.andre@mkm.ee, telefon: 639 7641).

Seletuskirja koostas ministeeriumi majandusarengu osakonna peaspetsialist Sigrīd Rajalo.

1. Taust

Toetuse andmise tingimuste väljatõötamisel on lähtutud nõudluspoole innovatsioonipoliitika üldisest sekkumisloogikast ning vajadusest täiendada Eesti innovatsioonisüsteemi.

Sarnaselt enamike Euroopa riikidega domineerivad Eestiski pakkumispõhised innovatsioonipoliitika toetuskeemi instrumendid (otsetoetused, grandid, finantsinstrumendid). Euroopa tasandil tõusid nõudluspoole vahendid tugevalt innovatsioonipoliitika agendasse 2006. aastal koostatud nn Aho raportiga „Creating an Innovative Europe“¹. Raportis rõhutati, et Euroopa majanduse elavdamiseks ja ettevõtetele innovatsioonisõbraliku turu tagamiseks on tarvis tekitada ja tugevdada nõudlust avalikus sektoris, sest avaliku sektori hangetel on keskne roll innovaatiliste toodete ja teenuste turu loomisel ja arendamisel. Sel moel on avalik sektor aktiivne uudsete lahenduste arendustegevuse toetaja ning nende lahenduste esmane klient, andes ettevõtetele seeläbi olulise referentsi ning panustades aktiivselt innovaatiliste toodete ja teenuste turu tekitamisse ja arendamisse. Lisaks toovad läbimõeldud uuendused kaasa tõhusamad avalikud teenused.

¹ http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/aho_report.pdf

Seega mõjutavad nõudluspõhised innovatsioonipoliitika instrumendid majanduse arengut mitte otse vaid kaude. Selle asjaolu tõttu on nõudluspoole instrumentide rakendamine pakkumispõhistega võrreldes keerukam, lisandub ka kontekstispetsiifilisus (nt hangete puhul riigispetsiifiline õiguslik raamistik ja senine praktika).

Aho raporti seisukohta avaliku sektori hangetest kui nõudluspoole innovatsioonipoliitika ühest mõjukamast instrumendist kinnitavad ka vastavad innovatsioonipoliitika uuringud². Euroopa riigid on asunud aktiivselt uurima võimalust tagada nõudluspõhiste vahendite kaudu innovatsioonipoliitika terviklikum toimimine ning kasutada piiratud eelarvetingimustes vahendeid säästlikumalt.

Eestis viidi 2014. aastal läbi teostatavusuuring nõudluspoole instrumentide kasutamise võimalustest ning uuringu tulemusel soovitati Eestil keskenduda samuti innovatsiooni toetavate avaliku sektori hangete juurutamisele³. Sealjuures rõhutati vajadust tegeleda innovatsiooni hankimise eeltingimuste tagamisega. Nimelt on võtmetegur edukate innovatsiooni toetavate hangete korraldamisel nn tark tellija, kes on teadlik potentsiaalsetest uutest lahendustest ning oskab täpsustada ja juhtida selliste lahenduste tellimiseks vajalikke protsesse. Targa tellija tagamine eeldab hanget ettevalmistava ja korraldava personali koolitamist aspektides, mis on vajalikud innovatsiooni toetava hanke ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks. Lisaks on tarvis tõsta ka pakkujate teadlikkust innovatsiooni hankimise võimalustest. Seega tuleb innovatsiooni toetavate hangete edendamisel tõsta mõlema osapoole (hankija ja pakkuja) pädevusi ja oskusi, vaid ühe osapoole toetamisest instrumendi edukaks rakendamiseks ei piisa. Eespool nimetatud eeltingimuste loomine on käesoleva käskkirja eesmärk.

2012. aastal korraldatud uuringust⁴ selgus, et Eestis on innovaatiliste lahenduste hankimise osakaal madal ning takistusi mitmeid, enamasti tuleb ka uudsete lahenduste hankimisel kasutada vähemlevinud hankemenetluse liike. Nii eelnevalt viidatud kahes uuringus, mis korraldati Eesti kontekstis kui ka mitmetes rahvusvahelistes ülevaadetes⁵ märgitakse peamiste takistustena madala teadlikkusega seonduvaid probleeme ning innovaatiliste lahenduste hankimise keerukust ja kulukust. Teadlikkus on muu hulgas madal nii valdkondlikul turul pakutavast kui ka innovaatilise lahenduse hankimisega seonduva protsessi juhtimisest. 2012. aasta uuringust selgus, et veebiküsitlusele vastanud hankijatest veerand ja pakkujatest 42% ei osanud selgitada innovaatilise hanke sisu. Seega nenditi uuringu tulemusel, et „innovaatilise

² Näiteks: „Developing an evaluation and progress methodology to underpin the intervention logic of the Action Plan to Boost Demand for European Innovations.“ (2013). Tellija: Euroopa Komisjon. Teostaja: Technopolis Group

³ Vastav järeldus selgus 2014. aastal korraldatud uuringust „Feasibility Study for the Design and Implementation of Demand-Side Innovation Policy Instruments in Estonia“, raport I ja raport II (2014). Tellija: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Teostaja: Technopolis Group Eesti, Manchester Institute of Innovation Research

⁴ „Riigihanke valdkonna kaardistamine innovaatiliste ja keskkonnanahoidlike riigihangete ning ühishangete edendamiseks“ (august 2012), Tellija: Riigikantselei; Teostaja: TÜ sotsiaalteaduslike rakendusuuringute keskus RAKE.

⁵ Nt: „Public Procurement, Innovation and Policy. International Perspectives“ (2014, Springer). Toimetajad: Veiko Lember, Rainer Kattel, Tarmo Kalvet

hanke mõiste ei ole veel tugevalt juurdunud ning on segadus, kas innovaatilise hanke puhul peaks innovaatiline olema hanke läbiviimisprotsess kui selline, hankeobjekt ja/või mõlemad.“

Eelnevat silmas pidades on koostatud käesolev toetuskeem, mis adresseerib probleeme seoses madala teadlikkuse, puuduliku pädevusega ning väheste oskustega hankida ja pakkuda uudseid lahendusi. Käesolev toetuskeem loob eeltingimused innovatsiooni edendavate hangete enamaks toimumiseks. Käesolevale toetuskeemile sekundeerib toetuskeem „Innovatsiooni edendavate avaliku sektori hangete toetamine“, mille eesmärk on, nagu pealkiri viitab, toetada innovatsiooni edendavaid avaliku sektori hankeid. Käesolev toetuskeem loob pädevuste ja oskuste tõstmisega seega eeltingimused innovatsiooni hankimiseks, mida omakorda toetab eespool viidatud teine toetuskeem.

Nõudluspoole innovatsioonipoliitika instrumendile iseloomulikult on innovatsiooni toetavad avaliku sektori hanked ning seetõttu mõlemad eelmises lõigus märgitud toetuskeemid tihedalt seotud seda mõjutava taustsüsteemiga, eelkõige avaliku sektori hankimise õigusliku raamistiku ja senise praktikaga. Riigihangete korraldust reguleeriv uus riigihangete seaduse (RHS) eelnõu⁶ sisaldab muu hulgas uut menetlusviisi – innovatsioonipartnerlus. Lisaks on Euroopa Komisjon koostanud teatise kommertskasutusele eelnevate hangete korralduseks, kus on selgitatud võimalusi ja piiranguid teadus- ja arendustegevuse hankimiseks⁷. Nii seni kehtiv kui ka uus RHS eelnõu sisaldavad lisaks mainitud innovatsioonipartnerluse menetlusviilise teisigi võimalusi innovatsiooni hankimiseks (nt võistlev dialoog, konkurentsipõhine läbirääkimistega menetlus, ideekonkurss). Käesoleva toetuskeemi rakendamisel peetakse silmas avaliku sektori hangete korralduse võimalusi ja piiranguid, kuid otsus menetlusliikide vahel ning teiste RHSist lähtuvate võimaluste ja piirangute osas tuleb langetada hankijal lähtuvalt konkreetse hanke eripärast. Seetõttu ei sisalda käesolev toetuskeem spetsiifilisi viiteid RHSi osas.

Riigihangete direktiivi preambula⁸ viitab innovatsiooni olulisusele aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020“ kontekstis ning ametiasutuste kohustusele kasutada hankeid võimalikult strateegiliselt innovatsiooni edendamiseks.

Toetuse andmise tingimuste väljatöötamisel lähtuti muu hulgas nii käskkirja eelnõus kui ka seletuskirjas viidatud allikatest, tutvuti teiste liikmesriikide praktikatega innovatsiooni toetavate hangete kui poliitikasuuna eestvedamisel⁹ ning korraldati koostöös Eesti Arengufondiga temaatilised fookusgrupi arutelud.

II Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

⁶ Vastavalt Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiivile 2014/24/EL; eelnõu on kättesaadav eelnõude infosüsteemis <http://eelvoud.valitsus.ee/main>

⁷ KOM(2007) 799 lõplik

⁸ Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/24/EL

⁹ Näiteks: Soome, Taani, Holland, Austria, Norra, Ühendkuningriik.

Käskkiri on jagatud kaheksaks punktiks:

1. Toetuse andmise tingimuste kirjeldus
2. Tegevuste kirjeldus
3. Meetme tegevuse väljund- ja tulemusnäitajad
4. Toetuskeemi mõju läbivatele teemadele
5. Seos prioriteetse suuna teiste meetmete ning valdkondlike arengukavadega
6. Toetuskeemi rakendamine
7. Finantskorrektsioonid
8. Toetuse andmise tingimuste muutmise

Punkt 1 kirjeldab toetuse andmise tingimusi ning selgitab seost ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskavaga 2014–2020.

Punkt 1.1.2. sätestab toetuskeemi seose prioriteetse suuna eesmärgiga, milleks on „Teadus-, arendus- ja innovatsioonisüsteem (TAI süsteem) toetab majandusstruktuuri muutumist teadmistemahukamaks ja sotsiaalsete väljakutsete lahendamist“. Lisaks määratleb punkt 1.1.2. käesoleva toetuskeemi seose veel väljatöötamisel oleva toetuskeemiga „Innovatsiooni edendavate avaliku sektori hangete toetamine“. Toetuskeem reguleeritakse ettevõtlusministri määrusega ning selle eesmärk on toetada innovatsiooni edendavate avaliku sektori hangete korraldamist.

Punkt 1.1.3 sätestab meetme nimetuse vastavalt rakenduskavale, milleks on teadus-, arendustegevuse ja innovatsioonisüsteemi (TAI süsteemi) kohaliku sotsiaalmajandusliku mõju suurendamine ja nutikas spetsialiseerumine kasvualade (IKT+tervis+ressursid) arendamiseks¹⁰.

Punkt 1.1.5 sätestab meetme tegevuse nimetuse: „nõudluspoole poliitika (riik innovaatiliste lahenduste tellijana)“. Käesolevas käskkirjas käsitletakse riiki laiemalt, st kogu avaliku sektorina.

Punkt 1.1.6. kirjeldab meetme tegevuse tulemust. Meetme tegevuse tulemusel on loodud ja juurutatud innovatsiooni hankimist toetavad tegevused. Väljatöötatud teenused nii hankijatele kui ka pakkujatele (ettevõtjatele) aitavad senisest enam kasutada avaliku sektori hankeid uudsete lahenduste tellimiseks ja pakkumiseks. Toetatavate tegevuste jätkusuutlikkuse all on

¹⁰ Eesti Arengufondi eestvedamisel on välja pakutud kolm kasvuala: 1) info- ja kommunikatsioonitehnoloogia horisontaalselt läbi teiste sektorite (IKT), 2) tervisetehnoloogiad ja –teenused ning 3) ressursside efektiivsem kasutamine. Allikas: Eesti Arengufond "Nutikas spetsialiseerumine - Kvalitatiivne analüüs", 20.02.2013, http://www.arengufond.ee/upload/Editor/Publikatsioonid/Nutikas%20spetsialiseerumine%2020_02_2013.pdf.

silmas peetud nn innovatsiooni toetavate hangete kontaktpunkti loomist ja säilitamist kui ka kontaktpunktiga otseselt seotud tegevusi. Euroopa riikides, kus on alustatud innovatsiooni toetavate hangete korraldamist, on reeglina loodud ka vastav kontaktpunkt või teenuskeskus, kust nii hankijatel kui ka pakkujatel on võimalik saada asjakohast teenust. Teenused, mis töötatakse välja käesoleva toetusskeemi raames, täidavad nimetatud kontaktpunkti eeldatavate teenuste rolli ning Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS) elluviijana korraldab nende hankimise. Kuivõrd oluliseks muutub kontaktpunkti vajadus Eesti kontekstis ning kuidas ja sh kuhu oleks see kõige mõistlikum tekitada, selgub tegevuste elluviimise käigus ja tulemusel.

Punkt 1.1.7 kirjeldab toetusskeemi kohaldumisala. Punktis kirjeldatud hasartmänguvaldkonnas tegutsevate ettevõtjate puhul on silmas peetud nii hasartmängukorraldajaid hasartmänguseaduse tähenduses kui ka hasartmängukorraldusele suunatud tegevuste teostajaid, kelle jaoks see on peamine tegevusala.

Punkt 1.2 kirjeldab toetusskeemi eesmärgi, milleks on tõsta avaliku sektori hanke protsessis osalejate võimekust hankida ja pakkuda innovaatilisi lahendusi ning teha selleks omavahel koostööd.

Punktis 1.3 defineeritakse käesolevas käskkirjas kasutatavaid mõisteid.

Punkt 1.3.1. määratleb avaliku sektori hanke mõiste. Käesoleva käskkirja kontekstis ei ole avaliku sektori hanke mõiste piiritletud riigihanke definitsiooniga RHS-s ega riigihangete direktiivides¹¹ sätestatu kohaselt, vaid mõiste kohaldub kõigele, mida avaliku sektori hankija hangib, olenemata sellest, kas hankele kohalduvad riigihangete direktiivid ja Eesti riigihangete seadus või jäävad hanked nimetatud regulatsioonide kohaldamisalast välja. Muu hulgas käsitletakse käesoleva käskkirja kontekstis riigihankena sellist hanget, mille korraldamisel on kasutatud RHS § 14 lõike 1 punktis 11 sätestatud erandeid ja mis on korraldatud kommertskasutusele eelnevate hangetena. Euroopa Komisjon rõhutab teatistes „Kommertskasutusele eelnevad hanked: Innovatsiooni kiirendamine jätkusuutlike ja kõrgekvaliteediliste avalike teenuste tagamiseks Euroopas“¹², et kommertskasutusele eelnevas pakkumismenetluses ei kohaldata Maailma Majandusorganisatsiooni liikmete vahel sõlmitud avaliku sektori hankealast kokkulepet¹³ ega riigihankeid käsitlevaid direktiive.

Punkt 1.3.2. määratleb innovatsiooni mõiste.

Punkt 1.3.3. määratleb innovatsiooni toetava avaliku sektori hanke mõiste. Innovatsiooni toetavat hanget kasutab avaliku sektori hankija olukorras, kus hanke objektiks olevat vajadust ei ole võimalik rahuldada turul olemasolevate lahendustega. Seetõttu tuleb hankida innovatsiooni ning sealjuures innovatsiooniprotsessi eri etappide tulemusi (ideekavanditest

¹¹ Ennekõike on siin silmas peetud järgnevat direktiivi: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/24/EL, 26. veebruar 2014, riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta, kuid lisaks sellele muud direktiivid, mis reguleerivad riigihangete valdkonda ning mis on käesoleva käskkirja mõistes asjakohased: <https://riigihanked.riik.ee/lr1/web/guest/euroopa-liidu-oigusaktid>

¹² KOM(2007) 799 lõplik

¹³ *World Trade Organization, Agreement on Government Procurement (WTO GPA)* – ingl k

prototüüpide ja esmaste katsetoodete või teenusteni) ja lõppelahendust. Innovatsiooni toetav avaliku sektori hange suudab mõjutada tehnoloogilise muutuse suunda või määra¹⁴.

Punkt 1.3.4. määratleb avaliku sektori hankija mõiste. Avaliku sektori hankija on isik, asutus või ühendus, mis kasutab avaliku sektori vahendeid hangitava lahenduse soetamiseks ja sellega seonduvateks arendustöödeks.

Punkt 1.3.5 määratleb turudialoogi mõiste. Turudialoogina käsitletakse dialoogi hankija(te) ja potentsiaalsete pakkujate ja/või ekspertide vahel eesmärgiga kaardistada ja analüüsida turul pakutavaid võimalusi ja võimekusi hankija vajaduste rahuldamiseks ja selgitada võimalikud kulud. Dialoogi võivad olla kaasatud ka vastavalt vajadusele eksperdid.

Punkt 1.3.6. määratleb avaliku sektori hanke protsessi mõiste, mis hõlmab tervikprotsessi, sh hanget ettevalmistavad tegevused nagu hankija vajaduse määratlemine ja sõnastamine, esialgsed turu-uuringud, turudialoogid, hankedokumentide koostamine; hanke läbiviimisega seotud tegevused lähtuvalt viisist, mis valitakse hanke korraldamiseks; hanke korraldamine kuni hangitava lahenduse soetamiseni. Protsessis osalejatena käsitletakse nii hankijaid kui ka pakkujad (sh võib pakkujate konsortsiumi kuuluda lisaks ettevõtjatele ka nt teadus- ja arendusasutusi) ja võimalikke kolmandaid osapooli (nt eksperdid, hindajad), kes panustavad vastavate teadmiste, oskuste või muu ressursiga hanke protsessi.

Punkt 1.4. kirjeldab toetuskeemi elluviimise tulemust. Toetuskeemi elluviimisel paranenud teadlikkus, pädevus ja praktilised oskused on eeldus innovatsiooni toetavate hangete enamaks korraldamiseks ja arendustegevust nõudvatel hangetel osalevate ettevõtjate arvu kasvuks. Toetuskeemi elluviimise tulemusel on loodud ja arendatud asjakohased teenused toetuskeemi eesmärkide saavutamiseks.

Punkt 1.5. kirjeldab toetuskeemi vajalikkust.

Vajadus suurendada avaliku sektori valmisolekut ja võimekust käituda innovaatiliste lahenduste hankijana, et luua ja arendada innovaatiliste toodete ja teenuste turgu, on sätestatud Eesti ettevõtluse kasvustrateegias 2014–2020. Lisaks on vastavale vajadusele viidanud ka Riigikontroll Eesti kontekstis ning OECD ja Euroopa Komisjon üldistes poliitikadokumentides.

Avalik sektor tarbib hankimise kaudu märkimisväärses mahus tooteid ja teenuseid, millega kaasneb võimalus turgu mõjutada. Vastava potentsiaali kasutamine eeldab targa tellija olemasolu, kes oskab kirjeldada hankevajadusi probleemipõhiselt, on teadlik turul pakutavatest lahendustest, turuosaliste arendusvõimekusest ning oskab vastavaid protsesse juhtida.

Käesolev toetuskeem on seotud planeeritava määrusega „Innovatsiooni edendavate avaliku sektori hangete toetamine“. Käesolevas toetuskeemis kirjeldatud tegevused loovad eeltingimusi nimetatud teise toetuskeemi rakendamiseks, kuna innovatsiooni toetavate

¹⁴ Lember, Kalvet „Riigihanked ja innovatsioon Eestis: milleks kulutada 11 miljonit päevas?“ RiTo 30, 2014

avaliku sektori hangete aset leidmiseks on tarvis tõsta hankeprotsessis osaliste teadlikkust ning arendada pädevusi ja oskusi. Käesoleva toetuskeemi tegevustega adresseeritakse hankeprotsessis osalisi eesmärgiga tõsta nende teadlikkust, teadmisi, oskusi ja pädevusi ning soodustada omavaheliste koostöökohtade teket.

Punkt 1.6. määratleb toetuskeemi sihtrühma.

Punkt 1.6.1 sätestab toetuskeemi sihtrühmana avaliku sektori nii hankijana kui ka koos ettevõtjaga näiteks konsortsiumis potentsiaalse pakkujana. Sihtrühma kuuluvad hankija töötajad ja teenistujad, kelle töökohustused hõlmavad valdkondlike poliitikate koordineerimist ning valdkondlike eesmärkide saavutamise vahendite, muu hulgas hangete planeerimist. Sihtrühma kuuluvad ka avaliku sektori hankijates töötavad isikud, kelle tööülesanneteks on hangete ettevalmistamine, korraldamine ja juhtimine. Sihtrühma kuuluvad avalik-õiguslikud isikud, kes teatud juhtudel võivad osaleda pakkumuse tegemises koos ettevõtetega.

Punkt 1.6.2. sätestab toetuskeemi sihtrühmana ettevõtjad, kes on huvitatud osalema avaliku sektori innovatsiooni toetavates hangetes.

Punkt 2 kirjeldab toetuskeemi raames ellu viidavaid tegevusi. Tegevuste läbiviijad leiab elluviija EAS tavapärase vastavate teenuste hankimise ja sisse-ostmise teel ning kuivõrd septembrist 2015. aastal asus EASis tööle innovatsiooni toetavate hangete programmijuht, siis pädevuse piires viib elluviija teatud tegevusi ise läbi. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil (MKMil) ja EASil on nii varasema tegevuse tulemusel, käesoleva käskkirja ja sellele sekundeeriva ministri määruse tingimuste väljatöötamise käigus, varasema teostatavusuuringu käigus ning koostöös Arengufondiga korraldatud fookusgruppide raames välja kujunenud võrgustik nii Eesti-sisestest kui ka rahvusvahelistest ekspertidest, keda tegevuste läbiviimisse kaasata. Loodud kontakte kasutatakse tegevuste efektiivsuse ja tegevuste läbiviimises osalejate pädevuse tagamiseks ja seda eri teemade lõikes vastavalt vajadusele.

Punkt 2.1. sätestab toetuskeemi tegevuseks teadlikkuse tõstmise. Tegevuse eesmärk on tõsta erinevate kommunikatsiooni- ja teavitustegevuste abil nii sihtrühmas kui ka laiemas avalikkuses innovatsiooni toetava hankimise osas teadlikkust ja tekitada huvi. Kuivõrd innovatsiooni toetava hankimise temaatika on Eestis võrdlemisi uus, vajab teema nii täpsemat kaardistamist kui ka seejärel tutvustamist. Elluviija korraldab sihtrühma erinevate vajaduste analüüsi ning korraldab lisaks muid toetuskeemi eesmärkidele vastavaid uuringuid, hindamisi ja kaardistusi.

Punkt 2.2. sätestab toetuskeemi tegevuseks teadmiste, oskuste ja pädevuste arendamise. Elluviija korraldab sihtrühmale vajalikud koolitused ja nõustamisteenused eesmärgiga arendada sihtrühma teadmisi ja oskusi innovaatiliste lahenduste hankimise ja pakkumise võimalustest. Koolitused on näiteks: 1) üldised ja 2) spetsiifilised; 1) informatiivsed ja 2) praktilised (sisaldades seminaride ja simulatsioonide elemente); 1) riigihankeõiguse spetsiifilised ja 2) valdkonnaspetsiifilised; ning keskenduvad muu hulgas innovatsiooni toetava hanke korraldamise eri etappidele ning nende etappide läbiviimiseks vajalike juhtimiskompetentside arendamisele (nt turuanalüüsi korraldamine, projektijuhtimine,

dialogide pidamine jms). Tegevussuunas on arvestatud ka veebipõhiste koolituste korraldamisega. Koolituse vorm (nt loeng, seminar, töötuba, e-koolitus) on paindlik ning lähtub koolituse eesmärgist ja vajadusest.

Punkt 2.3. sätestab toetuskeemi tegevuseks turudialogide korraldamise. Tegevus hõlmab elluviija poolt vajadusel nii turudialogideks sobilike formaatide koostamise korraldamist kui ka dialogide ellu kutsumist hankeprotsessis osalejate vahel. Turudialogide eesmärk on hankija valdkonna strateegiliste eesmärkide ja turuvajaduste selgitamine ja tutvustamine seoses hankevajadus(t)ega ning turul pakutavate võimaluste ja võimekuste tutvustamine kirjeldatud eesmärkide saavutamiseks. Turudialogide korraldamise formaadid on paindlikud ning vastavad valdkondlikele vajadustele, kuid tegevused võimaldavad analüüsida konkreetse valdkonna problemaatikat ja lahendusvariante süvitsi, kaasates olulisi osapooli sh eksperte.

Punkt 3 määratleb meetme tegevuse väljund- ja tulemusnäitajad.

Punktis on esitatud toetuskeemi spetsiifilised väljund- ja tulemusindikaatorid. Toetuskeem loob eeldused struktuurivahendite rakenduskava väljund- ja tulemusindikaatorite täitmise käesoleva toetuskeemiga seotud toetuskeemi kaudu. Eelduste loomise all peetakse silmas punktis 2 kirjeldatud tegevusi ja nende tulemusi.

Toetuskeemi spetsiifilised väljund- ja tulemusindikaatorid on esitatud toetuskeemi tegevuste lõikes. Väljundnäitajaid mõõdetakse eri tegevustes osalenud sihtrühma esindajate ja tegevuste arvuga. Tulemusnäitajad mõõdetakse tegevustes osalenud sihtrühma esindajate rahulolu määraga. Kui väljundindikaator mõõdab tegevuste ja tegevustes osalenuate arvu, siis tulemusindikaator mõõdab rahuloluküsitluste kaudu tegevuste kvaliteeti. Mõlemad on olulised indikaatorid, mis omavahel kombineeritult annavad adekvaatse indikatsiooni toetuskeemi tegevuste tõhususest.

Teadlikkuse tõstmise tegevussuuna indikaator on nn teenuste arv, mille puhul arvestatakse eri tüüpi tegevusi, sh infopäevi ja muid teavitus- ja kommunikatsiooniüritusi, trükiseid, infomaterjale (sh veebipõhiseid), juhendeid, uuringuid, kaardistusi, hindamisi ning nende levitamist.

Teadmiste, oskuste ja pädevuste tegevussuuna indikaator on tegevustes osalenud sihtrühma esindajate (hankija ja pakkuja esindajate) arv. Tegevustena käsitletakse eri vormis koolitusi (sh veebipõhiseid, töötubasid, seminare, loenguid) ja nõustamisteenuste kasutamist.

Turudialogide tegevussuuna indikaator on korraldatud dialogide arv. Turudialogide arv on korrelatsioonis innovatsiooni edendavate hangete toetuse eeldatavate taotluste arvuga (toetus, mida reguleerib planeeritav toetuse andmise tingimused „Innovatsiooni edendavate avaliku sektorihangete toetamine“. Korrelatsiooni põhjendus on eelduslik seos dialogide ja toetuse taotluste vahel, st käesoleva käskkirja tegevuse 3.3. tegevuste panustamine innovatsiooni toetavate hangete taotluste eelduslikku arvu.

Metodoloogiliselt mõõdetakse väljundnäitajate puhul kõiki eri tegevustes osalenud sihtrühma esindajaid, ka korduvaid, mitte tegevuste üleselt unikaalseid esindajaid. Niisamuti

mõõdetakse tegevuste koondarvu, sh ka samasisulisi tegevusi, mida on korraldatud eri osalejatele ja näiteks eri kohtades.

Punkt 4 määratleb toetuskeemi mõju läbivatele teemadele.

Toetuskeemil on kaudne mõju regionaalsele arengule. Toetuskeem ei piira regionaalset arengut, positiivne mõju saab avalduda tulenevalt sihtrühma aktiivsusest osaleda toetuskeemi tegevustes. Negatiivset mõju ei esine.

Toetuskeemil on potentsiaalne toetav mõju keskkonna- ja kliimapoliitikale nutika spetsialiseerumise kaudu (ressursside väärindamine). Lisaks on innovatsiooni toetavate avaliku sektori hangete poliitikasuunal puutumus keskkonnahoidlike hangete poliitikasuunaga.

Toetuskeemil on potentsiaalne toetav mõju infoühiskonna edendamisele nutika spetsialiseerumise kaudu (info- ja kommunikatsioonitehnoloogia horisontaalselt), võimaldades avaliku sektori hankijatel analüüsida enda vajadusi ja võimalusi innovaatiliste IKT lahenduste hankimiseks ja pakkujatel pakkumiseks.

Toetuskeemil on toetav mõju ühtsele riigivalitsemisele, soosides uute praktikate väljakujunemist hankepoliitikas ning koostööd nii avaliku sektori asutuste vahel kui ka enamat dialoogi erasektori ja teiste asjassepuutuvate partneritega.

Toetuskeemil on kaudne mõju võrdsete võimaluste tagamisele. Planeeritavatel tegevustel arvestatakse läbiva teema tingimustega sel moel, et toetuskeemi sihtrühmast kellegi ligipääs ei oleks piiratud.

Punkt 5 sätestab toetuskeemi seose prioriteetse suuna teiste meetmete, meetme tegevuste ja arengukavadega, selgitades aspekte, mis osas seos esineb. Lisaks seosele sama suuna toetuskeemide ja meetmetega esineb osaline seos ka Riigikantselei poolt koordineeritud haldusvõimekuse meetmega, kuid tegu ei ole siiski paralleelskeemidega. Käesoleva toetuskeemi rakendamise tulemusel paraneb eeldatavalt hankijate haldusvõimekus hangete korralduse osas, kuid toetuskeemi eesmärk on erinevalt Riigikantselei skeemist panustada seeläbi majandusarengusse ehk tegu on pigem turupõhise lähenemisega. Võrreldes Riigikantselei koordineeritava meetmega keskendub ka käesolev toetuskeem vaid hangete temaatikale ning mitte ainult avaliku sektori poolsetele hankijate, vaid ka erasektoripoolsete pakkujate võimekuse tõstmisele. Riigikantselei koordineeritav meede on oluliselt laiapõhjalisem, hõlmates haldusvõimekuse tõstmist eri teemadel ning sealjuures strateegilisel ja poliitikakujunduse tasandil. Eri lähenemiste tõttu on ka võrreldavate skeemide tegevuste fookused erinevad. Samas konsulteeritakse käesoleva toetuskeemi tegevuste planeerimisel nii Riigikantseleiga seoses nende koordineeritava meetmega kui ka Rahandusministeeriumi riigihangete ja riigiabi osakonnaga.

Punkt 6 sätestab toetuskeemi rakendamise tingimused.

Punkt 6.1. sätestab tegevuste rakendusasutuseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) ja -üksuseks Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse

(EAS). MKM täidab ka rakendusüksuse funktsiooni finantskorrektsiooni otsuse tegemise pädevusega alates hetkest, mil MKMile vastav pädevus antakse.

Punkt 6.2. sätestab toetuskeemi elluviijaks EASi. Elluviija ja rakendusüksuse funktsioonid on EASis lahutatud struktuuriüksuste tasandil. EAS on pikaajalise tegevuskogemusega ning usaldusväärne koostööpartner paljudele asutustele, organisatsioonidele ja ettevõtjatele.

Punkt 6.3. sätestab abikõlblikkuse perioodi. Punktis selgitatakse, millal algab ja lõpeb tegevuste ja kulude abikõlblikkuse periood ning millal tekivad tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud. Abikõlblikkuse perioodi algas 1. jaanuarist 2015, mil EASis tehti otseseid personalikuluseid seoses toetuskeemi väljatöötamisega. Muid kulusid kuni käskkirja jõustamiseni ei tehtud ning nimetatud personalikulud on kontrollitavad EASi tööajatabelite põhjal. Käskkirja jõustamisele järgnevalt alustatakse tegevustega ning seetõttu tehakse ka muid käskkirjas reguleeritud abikõlblikke kulusid.

Punktis 6.4. sätestatakse abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud.

Abikõlblikud on kulud, mis on otseselt vajalikud ja mõistlikud toetuskeemi tegevuste elluviimiseks ja toetuskeemi eesmärkide saavutamiseks ning mis on kooskõlas õigusaktides sätestatud nõuetega; toetuskeemi elluviimisega seotud personalikulud EASis vastavalt ühendmääruse §-le 3; tegevusi ellu viivate EASi töötajate lähetustega seotud transpordi- ja majutuskulud ning päevarahad ja koolituskulud; käibemaks, kui see ei ole käibemaksuseaduse alusel tagasisaadav; toetuskeemi tegevuste ja eesmärkide elluviimise kulud, sh turudialoogide, koolituste, seminaride, töötubade, konverentside, ümarlaudade, teavitusürituste korraldamise kulud ning nende tegevuste elluviimiseks vajalikud transpordi ja üürikulud. Lisaks on abikõlblikud toetuskeemi tegevuste ja eesmärkidega seotud hindamiste, uuringute, analüüside, ekspertiiside, küsitluste jms korraldamise kulud ning kommunikatsiooni- ja turunduskulud. Vastuvõtukulude puhul peetakse silmas tegevuste elluviimise panustavate külaliste ja koostööpartnerite kulusid, mis kaasnevad nende reisimisega seoses tegevustesse panustamisega, näiteks majutuskulud, transpordikulud, tegevuste raames korraldatavate ürituste, sh toitlustuskulud. Erisoodustusena käsitletav kulu ja sellelt tasutav maks on abikõlblik toetuskeemi abikõlblike tegevuste ja kulude puhul.

Mitteabikõlblikud on lisaks ühendmääruse §-s 4 loetletud kuludele ka finants- ja pangakulud, sh intressikulud, finantstehingute tasud, valuutavahetuse tasud, pangakontode avamise ja haldamise kulud; liiklusvahendi ja mootorsõiduki soetamise kulud; kinnisasja soetamise kulud; põhivara soetamise kulud ning muud tegevuste elluviimisega mitteseotud ja väljaspool Euroopa Liitu elluviidavate tegevuste kulud.

ESF laadsete kulude maht antud toetuskeemis ei tohi olla rohkem kui 70% kogu toetuskeemi eelarvest. Toetuskeemis on ESF laadseid tegevusi ette nähtud teadmiste, oskuste ja pädevuste arendamise tegevussuuna all (käskkirja p 2.2.).

Punkt 6.5. sätestab tegevuste eelarve.

Käesoleva toetuskeemi eelarve koos planeeritava toetuskeemiga „Innovatsiooni edendavate avaliku sektori hangete toetamine“ on kokku 20 000 000 eurot.

Käesoleva toetuskeemi eelarve on 2 005 500 eurot.

Eelarve kujundamisel on lähtutud EASi varasema kogemusega sarnast tüüpi tegevuste, sh koolituste, seminaride, töötubade ning teadlikkust tõstvate ürituste ja tegevuste korraldamisel. Seega on eelarve koostamisel lähtutud indikatiivsetest koolituse, seminari, töötoa jms tegevuses osalejate arvudest ja maksumusest. Lisaks on lähtutud Rahandusministeeriumi hankealasest koolituskogemusest¹⁵. Kuivõrd innovatsiooni toetavate hangete temaatika on Eestis uudne, mis tähendab, et eestisest vastavat teadmist napib, tuleb eri tegevustesse kaasata väliseksperte. Eelarve kujundamisel on lähtutud välisekspertide kaasamise (töötasud, lähetuse kulu) ning lisaks tõlketeenuste kasutamise vajadustega. EASil on varasemates meetmetes olnud kogemusi välisekspertide kaasamisega. Temaatika uudsuse tõttu on tarvis ka tegevuste sisu toota, ennekõike puudutab see tegevusi 1.1.1 ja 1.2.1.

Innovatsiooni toetavad hanked poliitikasuunana ning käesoleva käskkirja mõistes tegevustena peavad arvestama avaliku sektori hangete õiguslikku raamistikku. Seetõttu on tegevustesse tarvis kaasata hankealast õigusspetsiifikat valdavaid eksperte, kelle tunnihind on mõnevõrra kõrgem muude nõustamisteenuste tunnihindadega võrreldes, võides käesolevatel andmetel ulatuda 200 euroni. Eelnevat arvestades on eelarve tegevuste lõikes jagunenud järgnevalt:

Tulemus	Väljund		Tegevused ja kulukohad		Abikõlblike kulude / tegevuste eelarve
1200 koolitatud, nõustatud sihtrühma esindajat, 30 teadlikkuse teenust ja 30 turudialoogi ning 80% osalejate positiivne hinnang tegevustele	1.1	30 teadlikkuse tõstmise teenust	1.1.1	Teadlikkuse tõstmine	550 000
			1.1.2	Otsene personalikulu	50 000
			1.1.3	Lähetused	11 000
	1.2	1200 sihtrühma esindajat	1.2.1	Teadmiste, oskuste ja pädevuste arendamine	950 000
			1.2.2	Otsene personalikulu	50 000
			1.2.3	Lähetused	11 000
	1.3	30 turudialoogi	1.3.1	Turudialoogide korraldamine	300 000
			1.3.2	Otsene personalikulu	50 000
			1.3.3	Lähetused	11 000

¹⁵ Nt: Riigihankemaastiku kokkuvõte, 2013. aasta, poliitika kujundamine, nõustamis- ja koolitustegevus, riiklik järelevalve, riigihangete register ja statistiline ülevaade. Autor: Rahandusministeerium, riigihangete ja riigiabi osakond

	Horisontaalne	Kaudsed kulud (ühtse määra alusel)	22 500
EELARVE KOKKU			2 005 500

Teadlikkuse tõstmise tegevussuunas (1.1.1.) on arvestatud muu hulgas veebilehe sisu tootmise, arenduse ja ülalpidamiskuludega (ligikaudu 150 000 eurot), uuringute, kaardistuste, hindamiste jms kuludega (ligikaudu 200 000 eurot), välisekspertidega mehitatud teadlikkust tõstvate ürituste korraldamisega ning infomaterjalide tootmise ja levitamise kuludega.

Kogu eelarvest kõige mahukamad on teadmiste, oskuste ja pädevuste arendamisele suunatud tegevused (1.2.1.). Kavas on eri-teemalised ning eri tüüpi tegevused (nt seminarid, loengud, töötoad, individuaalsed nõustamised). Näiteks on kavas korraldada eri Eesti piirkondades (suuremates keskustes) seminar-koolitused hankijatele ja pakkujatele, milleks on indikatiivselt arvestatud 300 000 eurot, sh on ette nähtud ja eelarves arvestatud vajadusega seda mõne aasta möödudes korrata. Sama tegevussuuna all on kavas elluviijal hankida nõustamisteenust eesmärgiga võimaldada sihtrühma esindajatele individuaalsetest vajadustest lähtuvat nõustamist, indikatiivselt on selleks arvestatud 300 000 eurot. Lisaks on tegevussuuna all ette nähtud vajadust korraldada väiksema auditoriumiga seminare (indikatiivselt 160 000 eurot) ning mitu suuremahulist ühepäevast koolitust.

Turudialoogide korraldamise tegevussuuna (1.3.1.) eelarve planeerimisel on arvestatud ennekõike ekspertide kaasamise kuludega, ruumide rendi kuludega, dialoogi planeerimise ja korraldamise kuludega ning osalejate kaasamise kuludega. Turudialoogid on oluline ühenduslüli käskkirja kaudu reguleeritavate tegevuste ning planeeritava määruse kaudu antava toetuse vahel, mistõttu on siin ette nähtud vajadust nõustamisteenuste ja välisekspertide (sh turudialoogi kui spetsiifilise töötegemise vormi kujundaja ja moderaatori) kaasamise järele ning lähtuvalt konkreetse dialoogi temaatikast uuringu, kaardistuse, analüüsi vms korraldamise järele. Kuna dialoogi eesmärk on selgitada konkreetsemaid hankevajadusi ning neile vastavaid turu võimekusi, on iga dialoogi eeldatav maksumus erinev, kuid keskmiselt on selleks arvestatud 10 000 eurot.

Tegevuste sihtrühm on määratletud käskkirja punktis 1.6., muu hulgas nähakse sihtrühma hulgas ka kohalikke omavalitsusi ning pakkujate poolelt ettevõtete võimalikke partnereid pakkumuste tegemisel (nt teadus- ja arendusasutused, kuna innovatsiooni toetavate hangete puhul võib esineda vajadus teadus- ja arendustegevuste järele).

Toetuskeemi tegevuste detailset kirjeldust ja eelarvet kulukohtade lõikes planeerib elluviija iga-aastaselt jooksva aasta tegevuskavas. Tegevuskava lähtub arengukavast „Eesti ettevõtluse kasvustrateegia 2014–2020“.

Punkt 6.5.3 sätestab, et käskkirja muutmata võib tegevuste vahel summasid muuta kuni 15% ulatuses toetuskeemi kogueelarvest.

Punkt 6.6. määrab elluviija õigused ja kohustused.

Lisaks perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse §-des 24 ja 26 sätestatud kohustustele on elluviija kohustatud viima tegevused ellu korrektselt ning kasutama toetust sihtotstarbeliselt, mis aitab kaasa eesmärkide ja indikaatorite saavutamisele; kulud peavad olema abikõlblikud. Elluviija vastutab toetuskeemi eesmärkide saavutamise ja eelarvest kinnipidamise eest. Elluviija koostab ja esitab nõuetekohased aruanded.

Elluviijal on õigus teha ettepanekuid toetuse andmise tingimuste ja eelarvejaotuse muutmiseks ning vajadusel kaasata eksperte või moodustada hindamiskomisjone. Toetuskeemi muudatusvajadused peavad olema motiveeritud ja aitama kaasa toetuskeemi edukale elluviimisele.

Punkt 6.7. sätestab tegevuste elluviimise seire.

Elluviija esitab tegevuste elluviimise kohta vahearuande vähemalt kord aastas, kuid rakendusüksuse nõudel sagedamini. Lõpparuanne esitatakse rakendusüksusele koos viimase maksetaotlusega. Vahe- ja lõpparuanded esitatakse rakendusametusele teadmiseks, rakendusüksusele kinnitamiseks.

Toetuskeemi elluviija võtab arvesse Eesti ettevõtluse kasvustrateegiat ning toetuskeemi eesmärgid ja koostab toetuskeemi järgneva(te) aasta(te) tegevuskava ja indikatiivse eelarve. Tegevuskava sisaldab tegevuste ja alategevuste loetelu aastate lõikes, nende vastavust indikaatoritele, sihtrühma, tegevustele kuluvat aega, indikatiivset eelarvet tegevuste lõikes ning elluviija hinnangut tegevuste tulemuslikkusele.

Punkt 6.8. sätestab toetuskeemi seose riigiabiga.

Kui käesoleva toetuskeemi raames antakse riigiabi, on tegemist vähese tähtsusega abiga Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite nr 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8) mõistes (edaspidi VTA määrus).

Antud vähese tähtsusega abi arvestatakse ettevõtja põhiselt ning „ühe ettevõtja“ määratlemisel lähtutakse VTA määruse artikli 2 lõikest 2, näiteks vähese tähtsusega abi arvestatakse kontsernipõhiselt. EAS teostab ettevõtja VTA määruse nõuetele vastavust kõigi tegevuste puhul, kus antakse VTAd ja kus ettevõtja saab abi 1000 euro väärtuses või rohkem. Kontrolli tulemus fikseeritakse ja säilitatakse. EASi projektijuht teavitab ettevõtjat nõuetele vastamisest ja antava abi suurusest. Pärast tegevuse toimumist võrreldakse registreerunud ja tegelikke osalejaid, vajadusel korrigeeritakse VTA summad. Alla 1000 euro puhul täiendavat kontrolli ei teostata, EAS piirdub ettevõtja kinnitusega, kuid iga 6 kuu järel viib EAS nende hulgas läbi pistelist kontrolli.

Euroopa Komisjoni määruse kohaselt ei tohi VTA jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul ületada 200 000 eurot. Kui ettevõtja VTA abi piirmäär on täis, ettevõtja käesolevast toetuskeemist toetust ei saa.

Vastavalt VTA määruse artikli 5 lõikele 1 võib vähese tähtsusega abi kumuleerida. Kumuleerimine on lubatud järgmiselt:

1. kui lisaks VTA määrusele on ettevõtjale antud või antakse vähese tähtsusega abi teiste vähese tähtsusega abi andmist reguleerivate komisjoni määruste (määrus (EL) nr 1408/2013 ja määrus (EL) nr 717/2014) alusel, ei tohi jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul antud abi kokku ületada 200 000 eurot;
2. kui lisaks VTA määrusele on ettevõtjale antud või antakse vähese tähtsusega abi komisjoni (EL) määruse nr 360/2012 alusel antava vähese tähtsusega abiga, ei tohi jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul antud abi kokku ületada 500 000 eurot.

Punkt 6.9. sätestab toetuse maksmise tingimused ja korra.

Toetust makstakse tegelike kulude alusel, st abikõlblik kulu peab olema tekkinud ja elluviija poolt tasutud. Maksetaotluste menetlemisel juhindutakse EAS-s kehtivast juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjelduse alusel väljatöötatud protseduuridest. Käskkirja p. 6.9.4. kohaselt sildfinantseerimise kasutamise võimalikkuse tõttu ei ole ettemaksete tegemine vajalik ning seetõttu ettemaksete tegemist käskkirjas ette ei nähta.

Punkt 7 sätestab finantskorrektsioonid.

Finantskorrektsiooni otsuseid teeb EAS kui rakendusüksus hetkeni, mil vastav pädevus antakse MKMile.

Kui ilmneb, et toetust on kasutatud mitteabikõlblike kulude hüvitamiseks, teeb rakendusüksus otsuse nõuda elluviijalt toetus osaliselt või täielikult tagasi. Toetuse tagasinõudmisega tegeleb rakendusüksus vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse §-dele 48–49.

Punkt 8 sätestab toetuse andmise tingimuste muutmise tingimused ja korra.

Vastavalt punktis 6.7 esitatud teabele, rakendusüksuse või elluviija ettepanekutele või kui selgub muul moel, et muudatuste tegemine toetuskeemis on vajalik tegevuste edukaks elluviimiseks, on rakendusasutusel õigus muuta toetuse andmise tingimusi. Rakendusasutus võib muuta nt toetuskeemi tegevuskava, finantsplaani, eelarvet, toetuskeemi abikõlblikkuse perioodi. Kui toetuskeemi rakendamisel tekib eelarveliste vahendite jääk, võib rakendusasutus vähendada toetuskeemi eelarvet tingimused, et see ei takista toetuskeemi eesmärkide täitmist. Kirjeldatud säte on vajalik olukorras, kui on prognoositav, et toetuskeemi tegevuste elluviimiseks kulub märgatavalt vähem vahendeid, kui oli esialgselt planeeritud.

Punkt 8.2 kohaselt tuleb eelarve suurema kui 15% ulatuses muutmisel alгатada käskkirja muutmine, mida ei saa teha sagedamini kui iga kuue kuu tagant.

III Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusaktidele

Käesoleva eelnõu aluseks on struktuuritoetuse seadus ja selle alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrused.

Käesolev eelnõu on kooskõlas järgmiste Euroopa Liidu määrustega:

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted ühisesse strateegilisse raamistikku kuuluvate fondide – Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi – kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006;
2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1301/2013, 17. detsember 2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006;
3. Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes.

IV Toetuskeemi mõjud

Toetuskeemil puudub oluline mõju HÕNTE § 46 lõike 1 punktides 1, 2, 5 ja 7 sätestatule. Toetuskeemil on toetav mõju majandusele, luues eeltingimusi innovaatiliste lahenduste hankimiseks ja pakkumiseks ning vastava turu arenemiseks. Toetuskeemil on mõju elu- ja looduskeskkonnale nutika spetsialiseerumise kasvuala – ressursside efektiivne kasutamine – kaudu. Toetuskeemil on kaudne mõju riigiasutuste ja kohalike omavalitsuste korraldusele, mis puudutab avaliku sektori hangete läbiviimist innovaatiliste lahenduste hankimiseks. Toetuskeemi eesmärk on tõsta teiste hulgas riigiasutuste ja kohalike omavalitsuste teadlikkust ja arendada vastavaid oskusi uudsete lahenduste hankimiseks.

Toetuskeemi jõustumisel viiakse Eestis läbi tegevusi, mis on suunatud eeltingimuste loomiseks eesmärgiga luua ja arendada innovaatiliste toodete ja teenuste turgu. Tegevused panustavad avaliku sektori hangete protsessis osalejate teadlikkuse tõstmisse ning pädevuste ja oskuste arendamisse, mis on otseselt seotud uudsete lahenduste hankimise ja pakkumise võimekusega ja turuteadlikkusega. Tõuseb sihtrühma teadlikkus sellest, kuidas kasutada avaliku sektori hankeid innovatsiooni ning arendustegevuse hankimiseks ja pakkumiseks.

V Toetuskeemi kooskõla seirekomisjoni valikukriteeriumitega

1. Toetuskeemi mõju meetme eesmärkide saavutamisele

Toetuskeemi mõju meetme eesmärkide saavutamisele on kirjeldatud seletuskirja IV peatükis.

2. Toetuskeemi põhjendatus

Toetuskeemi tegevused aitavad kaasa meetme „TA&I süsteemi kohaliku sotsiaalmajandusliku mõju suurendamine ja nutikas spetsialiseerumine kasvualade (IKT+tervis+ressursid) arendamiseks“ eesmärkide saavutamisele. Kirjeldus toetuskeemi eesmärgist, tulemusest, vajalikkusest ja tulemuste saavutamiseks planeeritavatest tegevustest on esitatud peatükkides 1.2, 1.4, 1.5 ja 2.

3. Kuluefektiivsus

Eelarve prognoosimisel lähtutakse varasematest kogemustest sama tüüpi kulude tegemisel ning EASi ja MKMi arvestuslikest prognoosidest kuludele.

Arvesse on võetud vajadust kaasata eri tegevuste lõikes väliseksperte, teha tõlkekulusid ning silmas on peetud juriidilise nõustamisteenuse keskmisest kõrgemat kulukust.

4. Toetuse saaja suutlikkus projekti ellu viia

Toetuskeemi elluviija on Eesti Vabariigi poolt asutatud Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS), mille eesmärk on edendada Eesti ettevõtluskeskkonna ja ettevõtjate konkurentsivõimet. Muu hulgas on EAS seni rakendanud innovatsioonipoliitika eri meetmeid. Käesolev käskkiri reguleerib nõudluspoole innovatsioonipoliitikaga seonduvaid tegevusi. Innovatsiooni toetavate avaliku sektori hangete alast pädevust ei ole Eestis seni koondunud ühtegi asutusse, seetõttu luuakse käesolevaga esmakordselt nõudluspoole poliitika rakendaja nn kontaktpunkt. EASil on pikaajaline tegevuskogemus ettevõtluse ja innovatsiooni toetamisel ning turu-keskne lähenemine. Lisaks on EASil pikaajaline kogemus ise hangete läbiviimisel ning EASi hanke- ja õigusosakond on täitmas MKMi tellitud ning MKMi ja Rahandusministeeriumi riigihangete ja riigiabiosakonna üle vaatamisel valmivat valdkondlikku soovituslikku juhist innovatsiooni hankimise kohta, mis täiendab riigihangete seadust. Eelnevat arvesse võttes ning pidades silmas, et toetuskeemi lähenemisloogika peaks meetme eesmärkide saavutamiseks olema turukeskne, on EAS toetuskeemi elluviijana piisavalt võimekas ja pädev.

5. Toetuskeemi mõju läbivatele teemadele

Toetuskeemi mõju läbivatele teemadele on kirjeldatud käskkirja 4. peatükis.

VI Toetuskeemi rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja toetuskeemi rakendamise eeldatavad tulud

Toetuskeemi kinnitab ettevõtlusminister oma käskkirjaga. Käskkirja punktis 2 nimetatud tegevusi viib ellu EAS. Eeldatavalt korraldatakse tegevuste elluviimiseks hankeid ning teatud tegevusi viib läbi ka elluviija ise. Toetuskeemi tegevuste rahastamine toimub Euroopa Liidu struktuurifondide vahenditest Euroopa Regionaalarengu fondi kaudu, mis moodustab vajalikest kuludest 100%.

Toetuskeemi rakendamise tulemusena luuakse teadlikkuse parendamise ning oskuste ja pädevuste tõstmise kaudu eeldusi innovatsiooni toetavate avaliku sektori hangete

korraldamiseks. Toetuskeemi sihtrühm hõlmab potentsiaalseid hankijaid ja pakkujaid, sealjuures pakkujate puhul võimalikke partnereid ettevõtetele (nt teadus- ja arendusasutused). Sihtrühma suuruse määratlemisel on lähtutud muu hulgas MKMi tellitud teostatavusuuringust, Rahandusministeeriumi iga-aastasest statistikast riigihangete kohta, Arengufondi ja MKMi korraldatud fookusgrupi aruteludest, MKMi konsultatsioonidest valitud hankijatega ning EASi varasemast kogemusest sarnast tüüpi tegevuste elluviimisel, kuid täpsema vastuse selles osas, millistel sihtrühma konkreetsetel esindajatel on huvi, vajadus ja võimekus innovatsiooni toetavate avaliku sektori hangete vallas, selgub tegevuste käigus.

Rakendamise eeldatavaid tulusid ei ole võimalik rahaliselt mõõta, sest tegemist on n-ö pikemaajaliste investeeringutega, mille tulemused kajastuvad paranenud teadlikkuses ja oskustes viia läbi ja osaleda innovatsiooni toetavates avaliku sektori hangetes.

VII Toetuskeemi jõustumine

Käskkiri jõustub allakirjutamise päeval.

VIII Toetuskeemi kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Käskkirja eelnõu esitati kooskõlastamiseks kõikidele Eesti Vabariigi ministeeriumitele ja Riigikantseleile eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu ning arvamuse avaldamiseks EASile ning Eesti Arengufondile. Seejuures kooskõlastasid Rahandusministeerium, Kultuuriministeerium, Sotsiaalministeerium ning Haridus- ja Teadusministeerium eelnõu märkustega, teised ministeeriumid ja Riigikantselei kooskõlastasid märkusteta või vaikimisi. Märkustega arvestamise tabel on käesoleva seletuskirja lisan 1. Lisaks on eelnõu täpsustamisel arvesse võetud EASi ja Eesti Arengufondi ning teiste oluliste osapoolte tagasisidet.

Lisa 1. Märkuste ja ettepanekutega arvestamise tabel

Jrk nr	Märkus / ettepanek	Arvestamine
Rahandusministeerium (RM)		
1.	Arvestades, et toetuskeemi eesmärk on suurendada avaliku sektori hanke korraldaja võimekust läbi avaliku sektori personali arendamise, tuleb kaaluda, kas antud tegevusi on mõistlik rahastada eraldiseisvalt või saab neid toetada Riigikantselei poolt koordineeritud haldussuutlikkuse tugevdamise tegevuste alt loomata paralleelskeeme. Palume seletuskirja täiendada ning kirjeldada seosed haldusvõimekuse meetmetega.	Arvestatud. Seletuskirja punkt 5 on vastavalt täiendatud. Paralleelskeemi ei looda, sest käesoleva toetuskeemi lähenemine on erinevalt Riigikantselei skeemist pigem turupõhine, kuna sihtrühma kuuluvad ka ettevõtjad. Eri lähenemise tõttu on ka tegevuste fookus erinev. Samas konsulteeritakse käesoleva toetuskeemi tegevuste planeerimisel nii Riigikantseleiga seoses nende koordineeritava meetmega kui ka Rahandusministeeriumi riigihangete ja riigiabi osakonnaga.
2.	Juhime tähelepanu, et innovatsiooni hankimist toetavate tegevuste arendamise toetuse andmise tingimused peavad olema seotud Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud meetmete nimekirja kohase meetme tegevuse väljundnäitajaga, millesse projekt peab panustama. Kuna antud toetuskeemi puhul puudub vastav näitaja meetmete nimekirjas, siis palume Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil teha vastav ettepanek Rahandusministeeriumile VV korralduse muutmiseks.	Arvestatud. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium teeb vastava ettepaneku.
3.	Juhime tähelepanu, et vähemalt osad, kui mitte kõik toetatavad tegevused on Euroopa Sotsiaalfondi tüüpi tegevused. Need tuleb määratleda ja nendele tuleb sätestada lagi, arvestades, et need ei tohi ületada 10% prioriteetse suuna EL osalusest ja mitte kunagi ka 100% projekti eelarvest. Palume eelnõu täiendada.	Arvestatud. Käskkirja punkti 6.4 on täiendatud alapunktiga 6.4.4. ESF tüüpi tegevused on tegevussuuva all, mis käsitleb teadmiste, oskuste ja pädevuste arendamist.
4.	Käskkirjast on puudu projekti tulemuse-, väljund- ning tegevuspõhine eelarve, mis on eelduseks projekti struktuuritoetuse registrisse sisestamiseks. Antud eelarve on vaja lisada ning tagada, et tulemuste, väljundite ja tegevuste seosed on loogilised. Kuna abikõlblikud on kaudsed kulud ühtse määra alusel, tuleb eristada eelarves väljundite lõikes otsesed personalikulud ning ühtse määra alusel makstavad kaudsed kulud.	Arvestatud. Tegevuste eelarvet (p. 6.5) on vastavalt täpsustatud.
5.	Eelnõu punkt 1.1.1. ja 1.1.2. Juhime tähelepanu, et prioriteetse suuna nimetus on „Kasvuvõimeline ettevõtlus ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline teadus- ja arendustegevus“ ning prioriteetse suuna eesmärk „TAI süsteem toetab majandusstruktuuri muutumist teadmistemahukamaks ja sotsiaalsete väljakutsete lahendamist“. Palume eelnõu täiendada.	Arvestatud.
6.	Eelnõu punkt 1.1.5. palume eelnõu täpsustada, et tegemist on meetme tegevustega.	Arvestatud.
7.	Eelnõu punkt 1.1.7. Kuna Euroopa Komisjoni vähese tähtsusega abi (VTA) määrusele on viidatud esimest	Arvestatud.

	korda, siis tuleb määruse täpne pealkiri välja kirjutada. Punkti lõpus peaks ilmselt olema „ettevõtjatele“ (praegu on „ettevõtjaid“. Või siis kirjutada „...ja ei toeta komisjoni määruse (EL) ... välistatud ettevõtjaid“).	
8.	Eelnõu punkt 1.5 (toetusskeemi vajalikkus) ja punkt 2 (toetatavad tegevused). Palume punkte täiendada ning kirjeldada, milline on seos ettevõtlusega ning miks on valitud elluviijaks Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus.	Arvestatud. Punkte 1.5 ja 2 täiendatud. EASi suutlikkust on selgitatud seletuskirja osa V punktis 4.
9.	Eelnõu punkt 3. Palume kaaluda täiendavate mõõdikute seadmist, mis annaks toetatud tegevuste ja rahakasutuse kohta rohkem teavet (nt täiendavalt mõõta koolitatud isikute või koolituse edukalt läbinud isikute arvu).	Mittearvestatud. Esitatud mõõdikutega juba mõõdetakse koolitatud isikute arvu. Seletuskirja on lisatud täpsustus mõõtmise metodoloogia kohta.
10.	Eelnõu punkt 6.3. Punktis on sätestatud abikõlblikkuse perioodi alguskuupäev tagasiulatavana ning ei ole selge, miks ning kuidas tagatakse kulude abikõlblikkus sellises olukorras. Eelnõu ja seletuskiri vajavad täpsustamist mh peab olema selge, kas ja millised tegevused on juba alanud.	Arvestatud. Seletuskirjas on täpsustatud, milliste tegevustega on alustanud ning kuidas nende abikõlblikkust tagasiulatavalt kontrollitakse.
11.	Eelnõu punkti 6.4. sõnastus nõuab täpsustamist.	
a.	6.4.1.2 ja 6.4.1.3 on vastavalt ühendmäärusele kattuvad.	Arvestatud. P. 6.4.1.3 on käskkirjast eemaldatud.
b.	6.4.1.4 puudub kaudsete kulude määratlus (viited ühendmäärusele).	Arvestatud. Lisatud viide ühendmäärusele
c.	6.4.1.6 tuleb täpsustada, et tegu on esinejate ja moderaatorite tasudega (mitte mistahes kuludega) ning täpsustada transpordikulude sisu (nt kust kuhu transporti hüvitatakse) ja toitlustuskulude sisu (nt millises kontekstis toitlustamine on abikõlblik). Leiame, et ei ole asjakohane jätta lõpetamata loetelu.	Arvestatud. Seletuskiri sisaldab selgitust, et abikõlblikud on tegevuste elluviimiseks otseselt vajalikud, sh transpordikulud (mis on otseselt seotud elluviidavate tegevustega).
d.	6.4.1.7 tuleb kustutada sõna „seotud“ vastasel juhul on abikõlblikud nt uuringute korraldamisega seotud kulud (nt hanke korraldamise kulud), aga mitte uuringute maksumus. Lisaks ei ole selge, kas see punkt erineb sisuliselt punktis 6.4.1.14 toodust.	Osaliselt arvestatud. Viidatud punktist kustutatud sõna „korraldamisega seotud“. Viidatud punkt erineb sisuliselt reklaami- ja meediakuludest. Samas ühendati punktid 6.4.1.7 ja 6.4.1.12, kaotades viimati nimetatu.
e.	6.4.1.16 sisu tuleb täpsustada määratlades abikõlblikkuse kontekst nt täpsustades, et erisoodustus ja sellest tasutav maks on abikõlblikud koolituste ja teiste meetme raames korraldatavate ürituste käigus pakutava toitlustuse puhul. Hetkesõnastuse kohaselt oleks abikõlblikud ka nt kingitused ja muud rahaliselt hinnatavad hüved töötajatele.	Arvestatud. Seletuskirja lisatud täpsustus abikõlblikkuse kohta.
f.	6.4.1.17 tuleb täpsustada määratlades vastuvõtukulude sisu (nt. programmi elluviimise panustavate külaliste või koostööpartnerite majutamise ja transpordikulud ning neile programmi tegevuste raames korraldatud ürituste käigus pakutava toitlustamise kulud).	Arvestatud. Täpsustatud seletuskirjas.
g.	6.4.1.18 toodud käibemaksu abikõlblikkus tuleb reguleerida mitteabikõlblike kulude all sarnaselt ühendmäärusele.	Arvestatud.
12.	Eelnõu punkt 6.6.1.2. Peab seadma kohustuse nn „lähemale“ kui eesmärkide saavutamisele, st elluviijal	Arvestatud. Nimetatud kohti täiendatud kohustusega saavutada

	on kohustus täita toetuskeemi punktis 3 nimetatud väljundite ja tulemuste sihtväärtusi. Samuti tuleb täiendada punkti 6.6.1.1 ja seada kohustuseks, et kulud peavad aitama saavutada punktis 3 nimetatud väljundite ja tulemuste sihtväärtusi.	toetuskeemi indikaatorid.
13.	Eelnõu punktis 6.8.1, 6.8.2, 6.8.5. Tuleb viidata „sihtrühmale“ (punkt 1.6), mitte „kasusaajale“ ning punktis 6.8.1 tuleb täpsustada, kes sihtrühmast on VTA saaja. Praegu loeb välja, et ka elluviija ja avalik sektor, kui ilmselt see nii ei ole.	Arvestatud. Punkti 6.8 vastavalt täpsustatud.
14.	Eelnõu punktid 6.8.1, 6.8.2, 6.8.4 ja 6.8.5. Palume asendada sõnad „Euroopa Komisjoni“ sõnaga „komisjoni“.	Arvestatud.
15.	Eelnõu punkt 6.8.5. Palume seletuskirjas selgitada, mis andmete alusel ja millal teavitatakse vähese tähtsusega abi saajat talle antavast abist. Punkti teise lause järgi on elluviija kohustatud teavitama kasusaajat „kui antav abi on VTA“. Kuna esimeses lauses juba räägitakse määruse 1407/2013 nõuetele vastavuse kontrollimisest, siis sõna „kui“ tuleb ära kustutada.	Arvestatud.
16.	Eelnõu punkt 6.8.6. Palume täpsustada, kes on abi andja, st viidata elluviijale kui „abi andjale“, kel on VTA andmist käsitlevate dokumentide säilitamise kohustus.	Arvestatud.
17.	Eelnõu punkt 6.9.1. Juhime tähelepanu, et ühendmääruse §-dele 16-20 ei ole asjakohane viidata, kuna elluviijale makstakse toetust punkti 6.9.3 kohaselt vaid tekkinud ja tasutud kulude alusel. Viide tuleb parandada.	Arvestatud.
18.	Palume täiendada punkti 8 alapunktidega, kus oleks sätestatud vähese tähtsusega abi arvutamine ühe ettevõtja kohta (nt viidata EK määruse artikli 2 punktile 2) ja kumuleerimine teiste valdkondade toetamiseks antud vähese tähtsusega abiga (nt viidata EK määruse artikli 5 punktile 1) ning seletuskirjas selgitada mida need nõuded tähendavad.	Arvestatud. Käskkirja p 6.8.2. on sätestatud vähese tähtsusega abi kumuleerimise lubatavus. Kumuleerimist on selgitatud seletuskirjas.
19.	Seletuskirja on vaja lisada analüüs kooskõla kohta rakenduskava seirekomisjoni poolt heakskiidetud valikukriteeriumidega.	Arvestatud.
Kultuuriministeerium		
1.	Eelnõu punkti 1.1.5 osas tuleb täpsustada, et tegemist on meetme tegevusega, mitte rakenduskava tegevusega, kuna rakenduskava ei sätesta konkreetseid tegevusi.	Arvestatud.
2.	Eelnõu tegevuste kirjelduses (punktid 2.1–2.3) puudub tegevuste elluviimise ajakava, mille sätestamist näeb ette perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi STS) § 16 lg 1 punkt 2. Teeme ettepaneku sätestada ajakava elluviidavate tegevuste lõikes.	Mittearvestatud. Tegevuste elluviimise periood on tegevuste lõikes sama, seetõttu ei ole lisatud eraldi tegevuste ajakavasid.
3.	Eelnõu punkti 3 osas juhime tähelepanu, et Vabariigi Valitsuse kehtestatud „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetmete nimekiri“ sätestab kõigi tegevuste puhul sihttasemed ka aastateks 2016 ja 2020. Peame vajalikuks ja teeme ettepaneku sätestada vastavad sihttasemed ka antud toetuskeemi osas.	Arvestatud.
4.	Eelnõu punkti 6.4.1.3 osas juhime tähelepanu, et töötajate lähetuse kulud on kaetud punktis 6.4.1.2	Arvestatud. Vt RM märkus 11a.

	nimetatud personalikuludega.	
5.	Eelnõu punkti 6.4.1.6 osas juhime tähelepanu, et olemasolev sõnastus „jm sarnased kulud“ jätab võimaluse erinevaks tõlgenduseks ja hilisemateks vaidlusteks kulude abikõlblikkuse üle. Vastavalt STS § 16 lõikele 1, mis viitab sama seaduse § 14 punktile 7, peavad abikõlblike kulude liigid olema toetuse andmise tingimustes sätestatud.	Arvestatud. Vt RM märkus 11c.
6.	Eelnõu punkti 6.4.1.16 osas märgime, et erisoodustusena käsitletav kulu ja sellelt tasutav maks on abikõlblikud üksnes toetatavate tegevuste abikõlblike kulude puhul.	Arvestatud. Vt RM märkus 11e.
7.	Eelnõu punkti 6.7.4 osas palume kaaluda aruannete esitamist rakendusasutusele pärast nende aktsepteerimist rakendusüksuse poolt. See võimaldab rakendusasutusel saada teadmiseks lõpliku ning rakendusüksuse poolt heakskiidetud versiooni aruandest.	Mittearvestatud. Rakendusasutus eelistab antud juhul saada aruandeid teadmiseks enne RÜ poolt heakskiidetud versiooni.
8.	Eelnõu punktis 6.8 tuleks täpsustada kasusaaja mõistet, sest STS sellist terminit ei tunne ning eelnõud lugedes ei selgu, keda täpselt silmas peetakse ja milliste tegevuste puhul.	Arvestatud. Vt RM märkus 13.
9.	Eelnõu punkti 6.8.5 osas juhime tähelepanu, et abi saaja (kasusaaja) teavitamine vähese tähtsusega abi andmise korral on konkurentsiseaduse § 33 lg 4 ¹ kohaselt abi andja ülesanne. Eelnõus sätestatud elluviija kohustus ei ole kooskõlas viidatud paragrahviga, sest toetuskeemi kontekstis ei ole elluviija riigiabi andja.	Osaliselt arvestatud. Vt RM märkus 15. Abi andja on antud toetuskeemis elluviija, kelle vahetu tegevuse tulemusena hoiavad ettevõtjad kokku enda vahendeid.
10.	Eelnõu punkti 6.9 osas juhime tähelepanu, et STS § 16 lõike 1 kohaselt tuleb toetuse andmise tingimustes reguleerida STS § 14 punktis 18 nimetatut. Palume eelnõus täpsustada maksetaotluse menetlemise tähtaega.	Mittearvestatud. Ühendmääruse § 12 lg 1 järgi on maksetaotluse menetlemise maksimaalne tähtaeg 90 kalendripäeva. Käesoleva käskkirja p 6.9.5. kohaselt toimub maksetaotluste menetlemine vastavalt EASi juhtimis- ja kontrollisüsteemile.
11.	Eelnõu punkti 6.9 kohaselt on välistatud ettemaksete taotlemise võimalus. Palume seda seletuskirjas põhjendada.	Arvestatud.
12.	Eelnõu punktis 8.2 on viide halduslepingule, millega seonduvat ei ole varem reguleeritud ega mõistet defineeritud. Palume eelnõus või seletuskirjas täpsustada.	Mittearvestatud. STS § 16 lg 4 alusel võib rakendusasutus sõlmida halduslepingu elluviijaks oleva juriidilise isikuga. MKM-i ja EAS-i vahel on haldusleping sõlmitud ning nimetatud punkti mõte on, et halduslepingut muudetakse, kui selle tingib käskkirja muutmine.
Haridus- ja teadusministeerium		
1.	Eelnõu punktis 1.1.6. on toodud, et avaliku ja erasektori vahelise koostöö stimuleerimiseks on välja arendatud toetavad tegevused, mille jätkusuutlikkus töötatakse välja tegevuste käigus. Arvestades, et toetuse andmise tingimuste raames on töötatud välja nii kooolitus- kui ka kommunikatsioonitegevuste korralduse kava, aga ka turudialoogide korraldamisega seonduv, jääb ebaselgeks, mida on mõeldud toetavate tegevuste jätkusuutlikkuse väljatöötamise all. Palume seda selgitada eelnõu	Arvestatud. Jätkusuutlikkuse aspekti on seletuskirjas selgitatud.

	seletuskirjas.	
2.	Eelnõu punktis 2 ei ole käsitletud seda, kuidas leitakse koolituste ja muude tegevuste läbiviijad ning millisel viisil tagatakse nende kompetents ja efektiivsus.	Arvestatud. Selgitus on lisatud seletuskirja punkti 2.
3.	Eelnõu punktis 3 on kehtestatud väljund- ja tulemusindikaatorid. Pöörame tähelepanu asjaolule, et lisaks väljundindikaatoritele peaksid olema määratud ka tulemusmõõdikud, mis mõeldaks innovatsiooni toetavate hangete korraldamise sagedust ja protsessi kvaliteeti ning arendustegevust nõudvatel hangetel osalevate ettevõtjate arvu kasvu. Osalejate hinnangut ja rahulolu tegevuste kasulikkuse osas ei saa tulemuste mõõtmiseks pidada piisavaks. Seetõttu oleme seisukohal, et antud kontekstis pole seda tüüpi mõõdikut võimalik tulemusindikaatorina kasutada.	Mittearvestatud. Kaalume ettepanekut kehtestada nimetatud indikaatoreid käesolevale toetuskeemile sekundeeriva ettevõtlusministri kehtestatava määruse „Innovatsiooni edendavate avaliku sektori hangete toetamine“ tegevuste tulemuste mõõtmisel, kuivõrd sellega antakse toetust tegevustele, mille indikaatoriteks pakutud mõõdikud võivad sobida. Määruse kaudu toetatakse innovatsiooni edendavate hangete korraldamist, sh arendustegevust tegevaid ettevõtjaid. Käesoleva toetuskeemi kontekstis on punktis 3 kehtestatud indikaatorid asjakohased, kuna mõeldavad otseselt punktis 2 kirjeldatud tegevuste tulemusi ning seetõttu on neid võimalik kasutada.
4.	Eelnõu punktis 6.5. on kirjeldatud tegevuste eelarvet. Palume seletuskirjas selgitada eelarve kujunemise aluseid. Jääb ebaselgeks, kas prognoositavad kulud on proportsioonis kavandatud väljundiga. Näiteks on teadmiste, oskuste ja pädevuste arendamise indikaatori puhul märgitud 2018. aastaks nõustatud isikute arvuks 1000 ning aastaks 2023 1500 inimest, kuid eelnõu ega seletuskiri ei selgita, kuidas on eelarve konkreetsete tegevuste summad kujunenud.	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud ning eelarve on koos EASiga üle vaadatud ja tegevuste lõikes täpsustatud.
5.	Pöörame tähelepanu asjaolule, et toetuskeemi sihtrühm on väga lai, hõlmates nii avalikku sektorit kui ka ettevõtjaid. Selleks, et fokusseerida meetmed nendele isikutele, kes tegelikult on seotud innovaatiliste toodete ja teenuste turuga, oleks otstarbekas piirangute seadmine neile, kelle varasem tegevus innovaatiliste toodete ja teenuste turuga seotud olnud ei ole. Lävendi seadmine võimaldaks paremini välja selgitada neid sihtrühma liikmeid, kelle puhul meetme rakendamine võiks olla tulemuslik. Arvestades ettevõtjate arvu Eestis ja nõustatud isikute arvu indikaatorit, võib lävendi puudumisel märkimisväärne osa vajalikust sihtrühmast aktiivsest koolitusest kõrvale jääda.	Mittearvestatud. Toetuskeemi eesmärk on nii tekitada uusi seoseid kui ka juurutada olemasolevaid seoseid innovaatiliste toodete ja teenuste turuga. Kuivõrd Eestis on käskkirjas ja seletuskirjas viidatud uuringute kohaselt sihtrühmi teadlikkus, oskused ja pädevused küllalt kesised ning innovatsiooni toetavate hangete näiteid (kogemust) vähe, siis ei ole mõistlik seada kogemusepõhist lävendit, kuna see piirab sihtrühma ebamõistlikul moel. Sel moel võib välja jääda mõni hankija, kellel on vähe kogemusi, kuid on vajadus vastav seos tekitada ning sellest tulenev huvi oskusi ja pädevusi arendada.
6.	Eelnõu seletuskirjast ei selgu, kui suure osa planeeritud vahenditest võivad hõlmata elluviija abikõlbulikum kulutused ning kui suur on toetuskeemi sihtrühmadele otseselt suunatud tegevuste planeeritud maksumus. Vastavas osas tuleks täiendada eelnõu seletuskirja.	Arvestatud. Vt RM märkus nr 4.

7.	Eelnõu seletuskirjast ei selgu, kas ja kuidas oleks võimalik kaasata teiste riikide kompetentsi nii hangete tehnoloogia kui ka innovatsioonivõimekuse osas.	Osaliselt arvestatud. Eelnõu tegevuste kirjeldus (p. 2 ning abikõlblike kulude loetelu (p. 6.4.1.) sisaldab ka praeguses sõnastuses võimalusi teiste riikide ekspertide kaasamiseks. Seletuskirja täpsustatud.
Sotsiaalministeerium		
1.		
a.	Selleks, et kõik sihtgrupid saaksid ka tegelikkuses võrdsetel võimalustel TAT tegevustes osaleda, tuleb arvesse võtta erinevate sihtrühmade võimalusi, vajadusi ja eripära ning nendega tegevuste rakendamisel arvestada. Kuna TAT näeb ette tegevusi, mis on suunatud lisaks avaliku sektori töötajatele ka ettevõtjatele ja laiemale avalikkusele, soovitame teadlikkuse tõstmisel ja turudialogi korraldamisel: tagada muudest rahvustest inimeste kaasamine, pakkudes informatsiooni lisaks eesti keelele ka vene ja inglise keeles	Teadmiseks võetud. Elluviija koduleheküljel kui peamine informatsioonikanal sisaldab informatsiooni lisaks eesti keelele ka vene ja inglise keeles.
b.	võimaldada juurdepääs puuetega ja erinevast vanusest inimestele, sealhulgas juurdepääs ehitistele ja ruumidele, aga ka informatsioonile ja kommunikatsioonile. Digitaalsete materjalide koostamisel soovitame järgida WCAG 2.0. juurdepääsetavuse suuniseid	Teadmiseks võetud. Tegevuste elluviimisel arvestatakse võimalusel puuetega ja eri vanusest inimeste ligipääsu ehitistele ja ruumidele ning digitaalsete materjalide koostamisel WCAG 2.0. nõudeid.
c.	pöörata eraldi tähelepanu väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde), eeskätt naisettevõtjate kaasamisele turudialogi, et tõsta nende teadlikkust avaliku sektori innovatsiooni toetavates hangetes pakkujana osalemisest. Euroopa Liidu värske riigihangete direktiiv (Direktiiv 2014/24/EL) rõhutab läbivalvalt vajadust suurendada VKEde osalemist riigihangetes.	Teadmiseks võetud. Tegevuste elluviimisel arvestatakse informatsiooni levikuga laiale sihtrühmale, sh VKE-dele ja naisettevõtjatele, kuid turudialogide korraldamine on juhtumipõhine, kus dialoogis osalejad selguvad teemapõhiselt ning lähtuvalt osaliste vajadustest, huvist ja võimekusest. Võimalused VKEde enamaks osalemiseks riigihangetes üldiselt luuakse direktiivi kohaldamisega Eesti riigihangete seadusesse, milline pädevus on Rahandusministeeriumil.
2.	Avalikule sektorile suunatud koolitustegevuste raames soovitame käsitleda ka sotsiaalselt vastutustundlike ja jätkusuutlike hangete temaatikat. Euroopa Liidu riigihangete direktiiv (Direktiiv 2014/24/EL) loob uusi võimalusi lisaks innovatsiooni toetamisele ka jätkusuutlike avaliku sektori hangete läbiviimiseks. Jätkusuutlikud hanked võimaldavad sotsiaalpoliitiliste kaalutluste (sidus ühiskond, sotsiaalsete rühmade kaasamine, võrdse kohtlemise tagamine) lisamist hankeprotsessi. Sotsiaalpoliitiliste eesmärkide saavutamine on sageli otseselt seotud innovaatiliste toodete ja teenustega. Innovatsiooni saab soodustada näiteks puuetega inimestele kättesaadavate	Teadmiseks võetud. Direktiivi 2014/24/EL loodavad võimalused (mh sotsiaalselt vastutustundlike ja jätkusuutlike hangete korraldamiseks) realiseeritakse ennekõike direktiivi kohaldamise kaudu RHSi. Käesolev toetuskeem saab seega tugineda RHSile. Nõustume, et sotsiaalpoliitiliste eesmärkide saavutamine võib olla seotud innovaatiliste toodete ja teenustega ning käesoleva toetuskeemi tegevuste elluviimisel on võimalik juhtida sellele

<p>infotehnoloogiate, aktiivset vananemist ja iseseisvat toimetulekut võimaldavate tervisetoodete või mobiiltervise teenuste arendamisega, mis panustavad otseselt ka riigi sotsiaalpoliitiliste eesmärkide saavutamisse. Et tõsta avaliku sektori hanke korraldajate teadlikkust sotsiaalsetest hangetest ning nende panusest innovatsiooni edendamisse, soovitame koolitustegevuse raames käsitleda ka jätkusuutlike hangete temaatikat.</p>	<p>sihtrühma tähelepanu. Konkreetsed sotsiaalpoliitilised kaalutlused ja nende lisamine hankeprotsessi väljub antud toetuskeemist ning on konkreetse hankija valdkondliku poliitika küsimus.</p>
--	--